

ИНГЛИЗ ТИЛИ МУТАХАССИСЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШДА “МУВОЗАНАТ ҒИЛДИРАГИ” КОУЧИНГ МОДЕЛИДАН ФОЙДАЛАНИШ

Исмадова Махзуна Шавкатовна

Самарқанд давлат чет тиллар институти тадқиқотчиси

ARTICLE INFO.

Kalit so'zlar: Kouching sessiyasi, MDX mamlakatlari, innovatsion model, ingliz tili mutaxasislari, Muvozanat g'ildiragi.

Annotatsiya

Ushbu maqola ingliz tili mutaxasislarini tayyorlashda turli xil innovatsion usullardan foydalanish, jumladan, “Muvozanat g'ildiragi” usulini qo'llashda kouching modelidan foydalanishning afzalliklarini o'rganadi. Maqolada kouching modelining afzalliklari uni qo'llashning ustun taraflar va jahon hamda milliy tajribalar muhokama qilingan.

<http://www.gospodarkainnowacje.pl/> © 2023 LWAB.

Коучинг сессияси талаба учун самарали ва фойдали бўлиши учун у тузилган бўлиши керак (яъни коучинг шунчаки ҳар қандай тартибда саволлар бермайди, балки уни тузилма доирасида амалга оширади). Тўғри тузилган сессия тузилмаси талабага унинг илтимосини тезроқ амалга ошириш ва таҳлил қилишга ёрдам беради.

МДХ мамлакатларида таълимда коучинг ёндашувидан фойдаланиш масалаларини П.Д.Абдурахманова, П.Г.Идрисова, З.Г.Гаджибекова, Л.Л.Вохмина, А.Р.Филимонова, Ж.В.Горностаева, Е.Н.Дмитриева, Н.А.Тренькаева, Н.М.Зырянова, Н.В.Каменская, О.А.Незамова, Ю.Б.Кострова, О.Ю.Шибаршина; инглиз тилини ўқитишда коучинг технологияларидан фойдаланиш масалаларини О.К.Ильина, Е.С.Лобанова; бўлажак инглиз тили мутахассисининг компетенция масалаларини А.А.Атабекова, Н.М.Беленькова, М.Р.Григорьева, С.К.Гураль, А.Е.Демидовская, Ж.А.Елукова, Е.С.Надточева, Г.А.Наримова, Н.Н.Сидикова, У.Кодиров; инглиз тилини ўқитиш масалаларини А.С.Будникова, В.В.Грудинкин, Н.А.Губарев, И.И.Климова, Н.М.Лизунова; бўлажак мутахассиснинг мустақил таълими масалаларини Е.А.Галацин, А.М.Фещук, Е.В.Захарова, Х.А.Мамадалиева, О.А.Минеева, С.Е.Цветкова, Ю.М.Борщевская ўрганишган.

“Мувозанат ғилдираги” модели қуйидагича лойиҳалаштирилади:

мувозанат ғилдирагини талабанинг ўзи тўлдиради;

талаба ҳаётда ўзи учун муҳим бўлган саккизта соҳани ёзади;

ҳар бир соҳани 1 дан 5 гача бўлган миқёсда баҳолашни таклиф қилинади;

саккизта соҳадан талаба энг муҳим учта соҳасини танлайди;

талаба фақат битта энг муҳим соҳани танлайди;

ушбу соҳа 8 компонентга бўлиниди;

яна ҳар бир элементни 1 дан 5 гача бўлган миқёсда баҳолади;

3 та элемент танланади ва кейин “Grow” моделида ишланади [3].

“Мувозанат ғилдираги” модели учун материалларни танлашда қуйидаги мезонларга асосланилди:

мутахассисликка қараб фанларни танлаш;

мавзуни 8 қисмларга ажратиш;

мавзу қисмларини баҳолаш;

8 та қисмлардан 3 та қисмларни танлаш;

3 та қисмлардан 1 та қисмни танлаш;

1 та қисмни 8 та компонентларга ажратиш;

ҳар бир компонентларни баҳолаш;

3 та компонентларни танлаш;

“Grow” моделида ишлаш ва суҳбатлашиш.

“Хорижий тил ва адабиёти” мутахассислиги 1-босқич учун “Лингводидактик тадқиқот методлари” фанидан “Мувозанат ғилдираги” модели учун коучинг иш қоғози ишлаб чиқилди (1-жадвалга қаранг):

1-жадвал. “Лингводидактик тадқиқот методлари” фанидан “Мувозанат ғилдираги” модели учун коучинг иш қоғози

Талаба ҳаётда ўзи учун муҳим бўлган саккизта лингвистик бўлимларини ёзинг / Write 8 most important branches of linguistics.																																							
Lexicology					Morphology					Phonology					Phonetics					Stylistics					Lexicography					Syntax					Etymology				
Ҳар бир лингвистик бўлимларини 1 дан 5 гача бўлган миқёсда баҳоланг / Evaluate each branches from 1 to 5.																																							
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
5					5					5					4					4					3					4					2				
Саккизта лингвистик бўлимдан талаба энг муҳим учта фанни танланг / Choose 3 most important branches.																																							
Lexicology										Morphology										Syntax																			
Талаба фақат битта энг муҳим лингвистик бўлимни танланг / Choose only one most important branch.																																							
Lexicology																																							
Ушбу лингвистик бўлимни 8 та компонентга бўлинг / Divide the chosen branch into 8 components.																																							
Semasiology				Phraseology				Word formation				Onomasiology				Lexicography				Diachronic lexicology				Synchronic lexicology				Etymology											
Яна ҳар бир элементни 1 дан 5 гача баҳоланг / Evaluate each component from 1 to 5.																																							
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
4				5				5				5				5				4				5				5											
3 та элемент танланг ва “Grow” моделида ишланг / Choose 3 elements and analyze them using the model of “Grow”.																																							
Phraseology										Semasiology										Word formation																			
G					R					O					W																								
Semasiology мавзусида суҳбат																																							
The goal of semasiology is to								The role of semasiology is								The opportunity of semasiology is								Advantages of knowing semasiology is															

“Хорижий тил ва адабиёти” мутахассислиги 2-босқич учун “Махсус фанларни ўқитиш методикаси” фанидан “Мувозанат ғилдираги” модели учун коучинг иш қоғози ишлаб чиқилди (2-жадвалга қаранг):

2-жадвал. “Махсус фанларни ўқитиш методикаси” фанидан “Мувозанат ғилдираги” модели учун коучинг иш қоғози

талаба ҳаётда ўзи учун муҳим бўлган саккизта мутахассислик фанларини ёзинг / Write 8 most important special subjects of Bachelor's degree.																																																							
RW					LS					ICT					ISS					IS					DA					Country study					Grammar/Vocabulary																				
ҳар бир фанни 1 дан 5 гача бўлган миқёсда баҳоланг / Evaluate each subject from 1 to 5.																																																							
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5																
5					5					5					3					2					4					4					5																				
саккизта фандан талаба энг муҳим учта фанни танланг / Choose 3 most important subjects.																																																							
RW														LS														Grammar/Vocabulary																											
талаба фақат битта энг муҳим фанни танланг / Choose only one most important subject.																																																							
LS																																																							
ушбу фанни 8 та компонентга бўлинг / Divide the chosen subject into 8 components.																																																							
Pre-listening				While-listening				Post-listening				Listening comprehension				Individual speech				Dialogue				Discussion				Debate																											
яна ҳар бир элементни 1 дан 5 гача баҳоланг / Evaluate each component from 1 to 5.																																																							
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5																
4				5				5				5				5				4				5				5																											
3 та элемент танланг ва “Grow” моделида ишланг / Choose 3 elements and analyze them using the model of “Grow”.																																																							
Listening comprehension														Individual speech														Discussion																											
G														R														O														W													
Education мавзусида суҳбат																																																							
The goal of education is to							The reality of education is							The opportunity of education is							The future of people depends on education																																		

Хулоса қилиб айтганда, таълимда мутахассисларни тайёрлашда коучинг моделларидан фойдаланиш магистратура фанларини ўқитишда лойиҳалаштиришни талаб этади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Дмитриева Е.Н., Тренькаева Н.А. Возможности использования методов и приемов коучинга в профессионально-личностном становлении студентов // Вестник Томского государственного университета. Философия. Социология. Политология. – 2008. – № 3(4). – С. 144-147.
2. Ильина О.К. Инструменты коучинга в обучении общему английскому языку // Вестник Тамбовского университета. Серия: Гуманитарные науки. – 2022. – Т. 27. – №. 4. – С. 978-987.
3. Основные техники и модели коучинга: GROW, Score и другие. Электронный ресурс: Основные техники и модели коучинга: GROW, Score и другие (andreitysgankov.com). Дата обращения: 13.06.2021.
4. Юсупов, О. (2022). Хорижий тилларни ўқитишда таржиманинг аҳамияти. *Анализ актуальных проблем, инноваций, традиций, решений и художественной литературы в преподавании иностранных языков*, 1(01), 9-11.

5. Садриддинзода, С. (2022). The study of demonological characters in medieval heroic epics. *Анализ актуальных проблем, инноваций, традиций, решений и художественной литературы в преподавании иностранных языков*, 1(01), 109-112.